

Keuzelijst 2026 - 2027

Filosofie

senia
samen een eigen verhaal

verantwoording van de keuzelijst

Deze keuzelijst is samengesteld door de Senia-werkgroepen. Hebt u vragen of opmerkingen over de keuzelijst? Stuur dan een e-mail naar filosofie@senia.nl. De werkgroep van dit jaar bestaan uit de volgende Senia leden: Geert de Boer, Hidde de Blouw, Maria Brouwer (voorzitter), Marijke Kruijs, Gé Ophelders en Tom Zwaan.

probeer een ander genre

In deze keuzelijst zijn alleen de titels opgenomen van filosofie. Het is ook mogelijk om boeken uit een ander genre te kiezen. Kijk bijvoorbeeld eens bij geschiedenis of moderne literatuur. Via de website www.senia.nl zijn alle genres te vinden.

Alle combinaties zijn mogelijk.

moeilijkheidsgraad

Het 🦉 geeft een indicatie van de moeilijkheidsgraad van het boek.

Eén - uiltje niveau

Hierbij gaat het om boeken die geschikt zijn voor mensen die geïnteresseerd zijn in filosofie maar nog weinig filosofische teksten gelezen hebben. De leesgroep op dit niveau is gebaat bij een mix van boeken, die lang niet allemaal filosofische teksten hoeven te zijn. Deze boeken zijn geschikt voor leesgroepen die hun interesse in filosofie willen voeden en daarmee hun kennis en ervaring met filosofische teksten willen ontwikkelen. Zo kan een basis gelegd worden voor een verdere bestudering van filosofische vragen.

Twee - uiltjes niveau

Hier gaat het om boeken die geschikt zijn voor mensen die al enige basiskennis van filosofie hebben en tot verdere verdieping willen komen, kortom de gevorderde lezer. De boeken zullen in het algemeen primaire filosofische teksten zijn, maar kunnen ook thema's betreffen die vanuit een filosofisch gezichtspunt worden benaderd. De twee uiltjes boeken zijn toegankelijk voor degenen die een algemene basis in de filosofie hebben. Boeken moeten tot verdieping van het inzicht van een of meer onderdelen binnen de filosofie leiden.

Drie - uiltjes niveau

Hier gaat het om boeken voor mensen - de ervaren lezers - die zich al wat langer verdiept hebben in (een bepaald thema binnen de) filosofie en wat 'steviger kost' willen proeven. Doel van groepen in deze fase is verdere verdieping in het lezen van filosofische teksten en het bespreken van een bepaald filosofisch thema in een interdisciplinaire context.

vrijwilligers

Senia wordt ondersteund door een enthousiaste groep vrijwilligers. Nieuwsgierig of een rol als vrijwilliger ook bij jouw behoeften aansluit? Bekijk de pagina senia.nl/word-vrijwilliger.

---

informatie & contact

Spoorstraat 15
8121 CK Olst

info@senia.nl
0570-562656
www.senia.nl

Volg ons op

Lieke Asma
Blinde vlekken | Hoe impliciete vooroordelen je (mis) leiden
 Fi26-01 | 2024
 Boom uitgevers
 240 pagina's

Blinde vlekken van Lieke Asma onderzoekt hoe mensen ongelijk kunnen handelen zonder dat te willen of te merken. Het boek neemt afstand van het idee dat discriminatie verklaard kan worden door verborgen mentale 'objecten', en richt zich op concrete oordelen, beslissingen en terugkerende patronen in ons gedrag. Daarbij verbindt Asma filosofie, psychologie en maatschappelijke voorbeelden. Door ons te richten op patronen en te luisteren naar de ervaring van anderen kunnen we discriminatie herkennen en voorkomen.

Suzanne Biewinga
Ouder worden als ervaring. Filosofie van het late leven
 Fi26-02 | 2024
 Boom uitgevers
 224 pagina's

Ouder worden als ervaring: een dialogisch onderzoek naar waarheid en betekenis van ouder worden in de eenentwintigste eeuw. Dit boek is een bewerking van een deel van het proefschrift van filosoof Suzanne Biewinga. Biewinga noemt deze filosofische werkplaats een nieuwe semantische ruimte: een talige ruimte, waarin realistische en betekenisvolle verhalen te horen zijn, voortkomend uit eigen levenservaring van ouderen. Het boek is opgebouwd uit theorieën van denkers, wetenschappers en beleidsmakers. In dit boek plaatst Biewinga genoemde levenservaringen in een groter, filosofisch perspectief.

Hein van Dongen
Denken in veelvoud
 Fi26-03 | 2025
 ISVW Uitgevers
 128 pagina's

Voor iedereen die doorheeft dat we binnen een samenleving heel anders in het leven staan, laat Hein van Dongen zien hoe wij van elkaar kunnen leren. De verschillen zijn hier om omarmt te worden. In *Denken in Veelvoud* legt Van Dongen uit hoe wij onze manier van denken kunnen openstellen voor pluraliteit en wat het betekent om te denken, spreken en handelen in een wereld van verschillen. Filosofie is voor hem iets wat alleen samen met anderen kan. Samen kunnen we van elkaar leren.

Svenja Flaßpöhler
Sensibel. Over de grenzen van de menselijke gevoeligheid
 Fi26-04 | 2022
 Uitgeverij Ten Have
 224 pagina's

Zijn empathie en deugdzaamheid aangeboren eigenschappen of is onze cultuur en taalgebruik hierin meer bepalend? Is onze sociale gevoeligheid te ver doorontwikkeld? In *Sensibel* onderzoekt de Duitse filosofe Svenja Flaßpöhler de ontwikkeling van de menselijke (over)gevoeligheid en de spanning tussen empathie en weerbaarheid. Ze zet de filosofische geschiedenis (met o.a. Elias, Rousseau en Nietzsche) van onze (over)gevoeligheid en weerbaarheid uiteen. Ze helpt de lezer en de samenleving daarmee de huidige tijd van MeToo, oververhitte genderdiscussies en censuur in taal, beter te begrijpen en te duiden.

Byung-Chul Han
De crisis van het narratieve
 Fi26-05 | 2024
 Uitgeverij Ten Have
 160 pagina's

Verhalen zijn hun oorspronkelijke magie verloren, betoogt Byung-Chul Han kritisch in *De crisis van het narratieve*. De overdaad aan losse informatie en story-selling, vol oppervlakkige emoties, verbindt ons niet. We horen en vertellen geen betekenisvolle verhalen meer, maar worden overspoeld met uitgeholde narratieven, zoals we die bijvoorbeeld aantreffen in commercie en politiek. Han roept op om met geduld en aandacht naar elkaar te luisteren. Kunnen we weer gedeelde verhalen vinden naast de overdaad aan informatie en sociale media?

Bonnie Honig
Publieke dingen | Democratie ontregeld
 Fi26-06 | 2025
 Boom uitgevers
 240 pagina's

'In de democratische samenleving hebben we het voortdurend over de mensen en de procedures, maar zelden gaat het over de dingen'. Wie de democratie wil versterken, moet haar dingen beschermen, aldus politiek filosoof Bonnie Honig. Die dingen – van openbaar vervoer en parken tot universiteiten – waar we voor zorgen, samenkomen en onze conflicten uitpraten. In een tijd van privatisering en afbraak van publieke voorzieningen toont Honig hoe deze gedeelde dingen onze betrokkenheid in de samenleving, en daarmee onze democratie versterken.

Roxane van Iperen
Ik zie wat ik geloof

Fi26-07 | 2026
Uitgeverij Plum

Roxane van Iperen is bij velen bekend van haar boek 't Hoge Nest. Minder bekend is haar filosofisch getinte werk.

In dit filosofische essay *Ik zie wat ik geloof* laat zij zien dat wij geneigd zijn te zien wat we al geloven, in plaats van te geloven wat we daadwerkelijk waarnemen. Big Tech bevestigt ons vervolgens in onze eigen overtuigingen, wat leidt tot toenemend individualisme. Van Iperen sluit aan bij een bredere filosofische beweging die oproept om opnieuw tot een gedeelde werkelijkheid te komen.

Martijn Meijer
De droom van het genot | Waarom ons verlangen nooit bevredigd wordt

Fi26-08 | 2024
Uitgeverij Ten Have
208 pagina's

De droom van het genot onderzoekt op toegankelijke wijze waarom we steeds op zoek zijn naar plezier en waarom dat vaak tegenvalt. Aan de hand van herkenbare voorbeelden uit het dagelijks leven en de (pop) cultuur laat Martijn Meijer zien hoe verlangen werkt en waarom voldoening nooit blijvend is. In dit onderzoek bouwt Meijer voort op ideeën van onder anderen Lacan, Žižek, Diogenes en Schopenhauer. Het boek nodigt uit om anders te kijken naar genieten, consumptie en wat wij eigenlijk zoeken in het leven.

Magda Michielsens
Even verlicht | Zes vrouwelijke filosofen en hun impact op de wereld

Fi26-09 | 2024
Acco Uitgeverij
263 pagina's

Het boek van ethica Magda Michielsens *Even verlicht, zes vrouwelijke filosofen en hun impact op de wereld* is een goed gedocumenteerde uiteenzetting over het leven en werk van deze zes beroemde filosofen: Rosa Luxemburg, Ayn Rand, Hannah Arendt, Susan Neiman, Martha Nussbaum en Élisabeth Badinter. Deze vrouwelijke filosofen genieten een grote bekendheid met blijvende politiek-maatschappelijke invloed. Rationaliteit en verlichting vormen de gemeenschappelijke grond waarop ze staan. Vooruitgang verwachten ze van de rede, kritisch denken en de wetenschap.

Martha C. Nussbaum
Gerechtigheid voor dieren. Onze collectieve verantwoordelijkheid

Fi26-10 | 2023
Querido Singel
Uitgeverijen
432 pagina's

Gerechtigheid voor dieren is een vurig pleidooi voor verandering. Dit boek richt zich op twee filosofische kernbegrippen: bewustzijn en rechtvaardigheid. Nussbaum past een door haar ontwikkelde theorie aan met betrekking tot rechtvaardigheid ten opzichte van dieren. Ze scherpt ons denken over het recht van dieren op een goed bestaan, zodat dieren kunnen leven op een manier die past bij hun soort. Daarnaast biedt ze een hanteerbare theorie over hoe politiek en wetgeving

deze ethische verantwoordelijkheid vorm kunnen geven.

Rik Peels, Jeroen de Ridder
Wat is nou waar? Zeven regels om helder te denken in verwarrende tijden

Fi26-11 | 2025
Uitgeverij Balans
256 pagina's

Wat is nou waar? van Peels en De Ridder biedt een diepgaande verkenning van de concepten waarheid en kennis. Met heldere voorbeelden en kritische analyses helpen de auteurs je om informatie beter te doorgronden. Dit boek is essentieel voor iedereen die wil reflecteren op de eigen overtuigingen en op wat ze denken (zeker) te weten. Het boek valt onder de filosofische stroming van de epistemologie, die zich bezighoudt met de aard, oorsprong en grenzen van kennis. Filosofen die een bijdrage aan deze stroming hebben geleverd zijn: David Hume en Immanuel Kant.

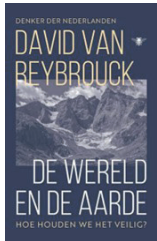

Eva von Redecker
Revolutie voor het leven. Een filosofie van nieuwe protestbewegingen

Fi26-12 | 2025
ISVW Uitgevers
288 pagina's

Revolutie voor het leven gaat over de vraag hoe leven mogelijk blijft in een wereld die wordt gekenmerkt door ongeremde bezitsdrang, machtsuitoefening, ongelijkheid, uitsluiting en uitputting van mens, natuur en aarde. Inmiddels worden de voorwaarden voor het leven zelf aangetast. Eva von Redecker beschrijft tegenbewegingen vanuit nieuwe oriëntaties op de huidige crises: redden,

regenereren, delen en verzorgen. Ze geeft daarmee een samenhangend en helder perspectief op urgente vragen over verantwoordelijkheid, solidariteit en de grenzen van menselijk handelen.

David Van Reybrouck

De wereld en de aarde. Hoe houden we het veilig?

Fi26-13 | 2025
De Bezige Bij
80 pagina's

Het boek van David Van Reybrouck laat op een begrijpelijke en levendige manier zien dat het grootste veiligheidsprobleem niet meer ligt in conflicten tussen staten, maar in de ontregeling van de aarde. Hij neemt je mee door de geschiedenis van de diplomatie, langs ideeën van Kant en Descartes, en daagt ons uit om de diplomatie te hervormen. Daarvoor moeten we verdenken: denken over het nu, met het verre verleden en de verre toekomst in beeld.

Hartmut Rosa

Onbeschikbaarheid

Fi26-14 | 2022
Boom uitgeverij
160 pagina's

Wat maakt ons gelukkig? Hartmut Rosa zegt in zijn boek *Onbeschikbaarheid* dat mensen met de wereld (mensen, natuur, dingen) willen resoneren. Resonantie wil zeggen dat ze worden aangeraakt door de wereld, erop antwoorden en daardoor transformeren. De moderne maatschappij wil de wereld met behulp van wetenschap, techniek, economie en politiek beheersbaar en beschikbaar maken, maar ze blijkt juist steeds

onbeheersbaarder te worden (klimaat, technologie, geopolitiek). Nodig is een andere manier van (samen)leven waarbij we leren ons te verhouden tot een wereld waarover we niet beschikken.

Kwame Anthony Appiah

De leugens die ons binden

Fi21-01 | 2019
Uitgeverij Pluim
335 pagina's

Wat maakt ons tot wie we zijn? Wij begrijpen onszelf door de verschillende identiteiten die we onszelf toekennen. We noemen onszelf christen of boeddhist, man of vrouw, Nederlander of Turk. Ook de mensen om ons heen beoordelen we op basis van dit soort identiteiten: we denken iets van onze medemens te kunnen weten op basis van haar huidskleur of de afkomst van haar ouders. Appiah bespreekt in zijn boek vijf vormen van identiteit die bepalend zijn voor hoe wij onszelf en de mensen om ons heen begrijpen. Hij bespreekt de oorsprong en betekenis van onder andere nationaliteit, ras en gender en de vele misvattingen die deze begrippen omringen. Hiermee laat hij zien dat identiteit veel complexer en dynamischer is dan het op het eerste gezicht lijkt.

Hannah Arendt

De vrijheid om vrij te zijn

Fi21-02 | 2019
Atlas Contact
56 pagina's

In *De vrijheid om vrij te zijn* bestudeert Hannah Arendt (1906-

1975) de twee meest invloedrijke politieke omwentelingen van de achttiende eeuw om te ontdekken welke eigenschappen een revolutie tot sleutel naar de vrijheid maken. Voor deze analyse zijn de Amerikaanse als de Franse revolutie van gelijkwaardig belang. De een omdat ze een succes bleek, de ander omdat ze jammerlijk en grandioos mislukte. Door de specifieke en beïnvloedbare eigenschappen van beide opstanden te belichten, ook revoluties blijken namelijk van toeval en oncontroleerbare omstandigheden aan elkaar te hangen, weet Arendt de vinger op de zere plek van de vrijheid te leggen. Zo wordt macht niet gegrepen, maar van de straat opgeraapt, is bevrijding slechts één van de stappen richting vrijheid en blijkt diezelfde vrijheid een zuiver elitaire aangelegenheid. Het zijn inzichten die, met een Capitoolbestorming nog vers in het geheugen, het bestuderen meer dan waard blijken te zijn.

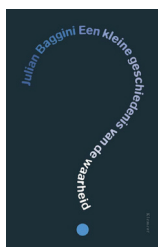
Hannah Arendt

Het waagstuk van de politiek

Fi19-01 | 2018
Klement-Pelckmans
206 pagina's

In een tijd waarin fake news één van de meeste gebezigde termen is en het ene na het andere politieke schandaal aan het licht komt, dringen zich fundamentele politieke vragen op. Hoe zit het met waarheid en leugen in politiek en maatschappij? En (hoe) kunnen wij als burgers ons verzetten tegen de gevestigde orde? Hannah Arendt (1906-1975) stelde in haar tijd vergelijkbare vragen. In *Het waagstuk van de politiek* zijn drie van haar werken gebundeld waarvan de relevantie voor de huidige tijd onmiskenbaar is. *Wat er blijft ...? De moedertaal ...*, die blijft is een interview met

Günter Gaus, waarin de Joodse Arendt onder andere over haar ballingschap in de Verenigde Staten spreekt. Verschillende vormen van leugenachtigheid in de politiek komen aan bod in *Liegen in de Politiek*, geschreven naar aanleiding van *The Pentagon Papers*. Tenslotte richt Arendt zich in *Burgerlijke Ongehoorzaamheid* op dienstweigeraars en politieke activisten. Haar vraag: wat is het verschil tussen criminele wets-overtreding en de twee eerder genoemde soorten van verzet?

Julian Baggini
Een kleine geschiedenis van de waarheid

Fi19-02 | 2018
Klement
104 pagina's

Bestaat 'waarheid' nog? Het lijkt erop dat ze er in onze tijd van nepnieuws en relativisme niet langer toe doet. Gelukkig bestaat volgens de Engelse filosoof Julian Baggini waarheid nog steeds. Eén objectieve waarheid lijkt niet meer mogelijk, maar er zijn wel objectieve waarheden (meervoud!); daarbij is het met name van belang om te bepalen hoe en door wie ze worden vastgesteld. Hij bespreekt op een praktische en toegankelijke manier tien bronnen of gronden voor waarheid, zoals religie, autoriteit, verstand, zintuigen en macht. Hij illustreert ieder hoofdstuk, dat een bepaald type waarheid behandelt, met talrijke voorbeelden. Tot slot geeft hij u nog een lijstje met nuttige tips!

Tinneke Beekman
Door Spinoza's lens. Een oefening in levensfilosofie

Fi22-01 | 2016
Uitgeverij Pelckmans
240 pagina's

Is Spinoza's 17e eeuwse filosofie in onze eeuw nog relevant? Jazeker! De inzichten van Spinoza zijn tijdloos en in dit boek, neemt Tinneke Beekman u mee door Spinoza's filosofie en past deze toe op thema's van nu. In zijn filosofie laat hij niet alleen de kracht van de rede zien, maar laat ook zien dat de rede op zichzelf niet genoeg is. Spinoza's filosofie is een praktische filosofie. Hoe zou Spinoza door zijn lens nu naar onze wereld kijken? Dit boek laat u kennis maken met verschillende onderwerpen: vrijheid van denken, (politieke) macht, moraliteit, zintuiglijkheid en naturalisme. Beekman verbindt deze thema's aan thema's van vandaag zoals seksualiteit, het huidig politiek klimaat, maar ook meditatie en de evolutietheorie. De terugkoppeling naar thema's van vandaag geeft u de mogelijkheid om te reflecteren.

Bert van den Berg en Hugo Koning
De mythen van Plato. Verhalen voor alle tijden.

Fi24-01 | 2022
Uitgeverij Damon
208 pagina's
ISBN 9789463403214

Dit boek maakt de mythen van Plato's weer actueel met nieuwe vertalingen en hedendaagse essays. De auteurs benadrukken Plato's invloed op diverse domeinen, van politiek tot film, en leggen de nadruk op de educatieve waarde van zijn verhalen voor zelfreflectie en ontwikkeling.

Een uitnodiging tot eigentijdse interpretatie.

René ten Bos
Het volk in de grot

Fi21-03 | 2018
Boom uitgevers
192 pagina's

De titel van het boek verwijst naar Plato's parabel van de grot. Met die parabel illustreerde Plato zijn idee dat het een van de taken van de mensheid is om zich te verheffen uit de onwetendheid, ook al kost het moeite. En filosofie zou hierin een voortrekkersrol vervullen. Tot voor kort werd verondersteld dat ieder mens een onlesbare dorst naar kennis zou (moeten) hebben. De praktijk wijst uit dat niet iedereen die dorst heeft. Desondanks, en misschien wel daarom, leiden zij toch een tevreden leven. De schrijver stelt de vraag of de maatschappij de plicht heeft deze mensen te verheffen, of ze tevreden te laten zijn in hun onwetendheid. René ten Bos is hoogleraar filosofie van de managementwetenschappen aan de Radboud Universiteit en Denker des Vaderlands.

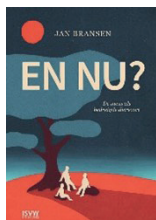

Maarten Boudry
Waarom de wereld niet naar de knoppen gaat

Fi20-03 | 2019
Uitgeverij Polis
288 pagina's

Volgens de wetenschapsfilosoof Maarten Boudry is de levenskwaliteit van mensen hoger dan ooit; racisme en ongelijkheid nemen af en vrijheid en levensverwachting nemen toe. Toch overheerst het pessimisme het vooruitgangsdien-

ken. Volgens doemdenkers vervalt de wereld in maatschappelijke en ecologische wanorde. Hoe kan het dat het steeds beter gaat met de mensheid, maar dat de heersende opvatting is dat de wereld naar de knoppen gaat? Maarten Boudry beargumenteert kraakhelder waar dit pessimisme vandaan komt en dat de angst voor maatschappelijke bedreigingen zoals islamisering en klimaatverandering ook op een andere manier bekeken kunnen worden. Hij biedt op een overtuigende manier een optimistisch perspectief over hedendaagse maatschappelijke problemen, die bij nader inzien niet altijd echt een probleem blijken te zijn. Dit is een toegankelijk weglesboek dat aanzet tot nadenken. Het roept vragen op als: Is ongelijkheid eigenlijk wel slecht? En is er nog sprake van racisme in Nederland of hangt dit af van hoe je het definieert?

Jan Bransen

En nu? | De mens als bedreigde diersoort

Fi25-01 | 2024
ISVW Uitgevers
256 pagina's

"Luister. En spreek. Zoek een zeepkist!"

De wereldproblemen zijn zo groot geworden, dat ook de mens een bedreigde diersoort blijkt te zijn. Wat gaan we daaraan doen? Jan Bransen wijst ons op de kracht van filosoferen in zijn boek *En nu?* We moeten anders leren denken en betere vragen leren stellen, waardoor we de op ons af komende crisissen kunnen aanpakken. En vooral: spreek je uit, want woorden zijn daden!

Gabriel van den Brink

Ruw ontwaken uit een neoliberale droom en de eigenheid van het Europese continent

Fi21-05 | 2020
Prometheus
352 pagina's

Het ontwaken uit de neoliberale droom kan door velen worden gekenmerkt als een verontrustende ervaring. Het oorspronkelijk liberale denken, met John Locke als grondlegger, focust op de baat van een sociale orde waarin mensen hun eigen leven kunnen vormgeven. Door idealen als marktwerking en individuele vrijheid leidt dit tot vele voordelen, zoals wereldwijde handel. In realiteit lijkt de huidige liberale democratie echter onvoldoende te functioneren. In meerdere landen komen autoritaire leiders aan de macht die verkiezingen organiseren, maar in werkelijkheid alle principes van een democratie aan hun laars lappen. Daarbij wordt de kloof tussen arm en rijk groter en rust er een taboe op gemeenschapszin. In dit boek gaat Van den Brink in op de positieve, maar vooral ook de negatieve gevolgen die het neoliberalisme heeft voor de maatschappij. Met deze negatieve gevolgen als uitgangspunt gaat hij vervolgens op zoek naar manieren om deze het hoofd te kunnen bieden.

Govert Buijs

Waarom werken we zo hard? Op weg naar een economie van de vreugde

Fi21-06 | 2019
Boom uitgevers
180 pagina's

De economie is wellicht hét centrale voortbrengsel van homo sapiens. Govert Buijs wijst ons de weg naar een economie van de vreugde, een wereld waarin de

economie de mens dient in plaats van andersom. Waartoe is de economie op aarde? Waarom werken we zo hard? Zouden we niet gewoon toe kunnen met vijftien uur werk in de week, zoals Keynes ooit voorspelde? En waarom tellen we al dit gewerk dan ook nog eens bij elkaar op, zodat we één verzamelnaam kunnen gebruiken: de economie, waarmee het nu eens slecht kan gaan en dan weer goed, die kan groeien, krimpen, tot stilstand komen of juist floreren en waar we dan ook nog voortdurend zorgen over hebben? Inmiddels hebben we een economie die zo ongeveer het hele gelaat van de aarde bedekt, met overal bouwwerken, wegen, verontreinigde lucht en vervuilde zeeën.

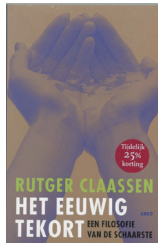
Maarten van Buuren

De essentie van Spinoza

Fi18-05 | 2016
ISVW uitgevers
160 pagina's

Leven en werk van de Joods-Portugese filosoof Spinoza (1632-1677) staan in het teken van het streven naar zelfbeschikking. Hij probeerde zich te bevrijden van allerlei religieuze, politieke en filosofische autoriteiten, en dat heeft er bijvoorbeeld mede toe geleid dat hij in 1656 uit de Amsterdamse joodse gemeenschap is verbannen. Spinoza ontwikkelt een levensbeschouwing waarin de overtuiging centraal staat dat mensen zich door hun denken kunnen bevrijden uit allerlei vormen van bevoogding. Hij maakt daarbij gebruik van de filosofische traditie en actualiteit van zijn tijd. Maarten van Buuren wil met dit boek Spinoza's complexe filosofie toegankelijk maken voor een breder publiek. Aan de hand van een aantal sleuteltermen uit diens werk, zoals God, rede, deugd,

passie, waarheid en vrijheid, leidt Van Buuren u in in het denken van Spinoza. U krijgt daarmee inzicht in de persoonlijke en maatschappelijke betekenis van Spinoza, toen en nu.

Rutger Claassen

*Het eeuwig tekort.
Een filosofie van de
schaarste*

Fi21-07 | 2004
Ambo Uitgevers
275 pagina's

Claassens proefschrift is een zoektocht naar de oorsprong van schaarste. De globale problemen van onze tijd zijn doordrongen van het concept van schaarste over de houdbaarheid van onze relatie tot de natuur, de consumptiemaatschappij, en de rol en waarde van arbeid. Schaarste gaat gepaard met verlangen. Economische en culturele mechanismen in de samenleving leiden ertoe dat onze levens zijn gevuld met de onhoudbare vermenigvuldiging van verlangens - we willen steeds meer. Maar tegelijkertijd lijkt het alsof we overal een tekort van hebben. Welvaart gaat gepaard met ontevredenheid. Om deze dynamiek te begrijpen, bekijkt Claassen schaarste vanuit verschillende invloedrijke filosofische en economische theorieën. Zowel de zoektocht als het resultaat verdienen lof. Zijn boek is een waardevolle bijdrage aan het debat en zullen de lezer zeker aan het denken zetten.

Martha Claeys

*Trots | De filosofie van
een emotie*

Fi25-02 | 2023
Boom uitgevers
224 pagina's

Is trots de vonk die zelfvertrouwen voedt of de schaduw die naar narcisme leidt? In dit meeslepende filosofische werk onderzoekt Martha Claeys de complexe rol van trots in ons leven. Met voorbeelden die variëren van Aristoteles tot Billie Eilish, schetst ze een krachtig en toegankelijk betoog over de waarde en uitdagingen van deze emotie. Een boek dat prikkelt, inspireert en laat zien waarom trots ons niet mag ontglijpen.

Trudy Dehue

*Beter mensen: over
gezondheid als keuze
en koopwaar*

Fi16-04 | 2014
Augustus
354 pagina's

Waarom stijgt het aantal psychisch zieken zo snel? Depressie, ADHD, en autisme nemen epidemische vormen aan. Is het de farmaceutische industrie die de wetenschap voor haar karretje spant en die de stoornissen medicaliseert als het maar even kan? Is het de verzorgingsstaat die de mens gemakzuchtig maakt en snel naar een pil doet grijpen? Of is het de prestatie maatschappij die slechts presterende mensen toelaat; die om betere mensen vraagt? Dehue schrijft fascinerend over de vele aspecten die een rol spelen. Ze bekijkt de ontwikkeling leidend tot meer psychisch 'zieken' vanuit de wetenschappelijke hoek, de filosofische hoek en vanuit de maatschappelijke ontwikkelingen, vooral het neo-liberalisme. Filosofen John Stuart Mill en Foucault dragen een steentje bij in de discussie. De ontknopning is verrassend. Het betoog is grondig filosofisch en wetenschappelijk onderbouwd en tegelijk rijk aan heldere, vaak fascinerende, praktijkvoorbeelden. Het boek vraagt twee bijeenkomsten van leesgroe-

pen om het te bespreken in al zijn aspecten.

Ignaas Devisch

*Een kleine filosofie
van grote emoties*

Fi25-03 | 2023
Pelckmans
100 pagina's

Vroeger werd er van je verwacht dat je je emoties voor de ander verstopte. Nu lijkt het erop dat men verwacht dat je je emotie deelt met de ander. Dat we onze emoties bespreekbaar kunnen maken, is een goede zaak, maar gaan we niet te ver als het delen van emoties een soort verplichting wordt?

Ignaas Devisch gaat in op deze vraag en vraagt aandacht voor de waarde van de stilzwijgende emotie.

Ignaas Devisch

Rusteloosheid

Fi20-06 | 2016
De Bezige Bij
320 pagina's

Terwijl we klagen over de drukte, de gejaagdheid en dreigende burn-outs, plannen we zelf onze dagen helemaal vol. En zijn we niet langer in staat om niets te doen. We hebben meer vrije tijd, maar we slapen minder. Wie denkt dat rusteloosheid een ziekte is van deze tijd, heeft het mis. Al eeuwenlang zoekt de mens een uitweg voor een probleem dat hij zelf veroorzaakt: een te vol leven. Maar is die rusteloosheid werkelijk een probleem of is het juist één van onze voornaamste drijfveren? Passie, creativiteit en verlangen bestaan bij gratie van rusteloos-

heid. Onder het motto van druk, druk, druk genieten we van een bezig leven. In weerwil van alle pleidooien om te vertragen en de roep om spiritualiteit en ascese, breekt dit boek een lans voor de positieve kanten van een mateloos leven.

Lisa Doeland

Apocalypsofie.
Over recycling, groene groei en andere gevaarlijke fantasieën.

Fi24-02 | 2023
Uitgeverij Ten Have
240 pagina's
ISBN 9789025907877

Lisa Doeland pleit voor een radicaal perspectief: we moeten leren accepteren dat we al bezig zijn met uitsterven. Ze daagt ons uit om kritisch na te denken over de illusie van behoud en groei, en biedt een verhelderend perspectief op hoe we kunnen omgaan met de ecologische crisis.

Hein van Dongen

Bergson | Serie Profielen

Fi25-05 | 2014
Boom uitgeverij
148 pagina's

'Omdenken', dat was waar het Henri Bergson om ging: uitgangspunt voor zijn denken was iets wat beleefd wordt, niet iets wat gedacht wordt. Hij ontwierp een visie op het fenomeen tijd, met daaraan gekoppeld een actuele visie op bewustzijn, intuïtie, wilsvrijheid, het lichaam-geest probleem, taal en evolutie. Zijn visie werd wereldberoemd en vooral de laatste jaren neemt de actualiteit van zijn onderwerpen toe. Van Dongen komt met een

duidelijk profiel van Bergson en een heldere uitleg van zijn theorie.

Maarten van Doorn

Waarom we beter denken dan we denken

Fi24-03 | 2023
Uitgeverij Bornmeer - Noordboek
240 pagina's
ISBN 9789056156954

Nepnieuws en complottheorieën gaan als zoete broodjes over de toonbank. Van Doorn betoogt dat, ondanks de vele denkfouten die psychologen hebben vastgesteld, de meeste mensen wél vatbaar zijn voor goede argumenten. Met onderzoeksresultaten uit diverse disciplines laat hij zien dat mensen over het algemeen beter denken dan ze denken, ondanks de verspreiding van nepnieuws en complottheorieën.

Michel Dijkstra

Japanse Filosofie | De denkweg van verfijning en verbinding

Fi25-04 | 2024
Boom uitgeverij
352 pagina's

In *Japanse filosofie* bespreekt Michel Dijkstra de bronnen en ontwikkelingsgeschiedenis van drie Japanse denktradities: shinto, boeddhisme en confucianisme. Deze stromingen vormen in hun onderlinge wisselwerking een denkweg van verfijning en verbinding. Dijkstra brengt op literair en intellectueel verfijnde wijze verschillen aan de orde, maar ook een gezamenlijk kernpunt: 'de mens is geen op zichzelf staande persoon, maar een knooppunt in een web van relaties'. Voor de – veelal individualistisch ingestelde

– westerse lezer een uitdagende handreiking.

Michel Dijkstra

Basisboek oosterse filosofie

Fi23-01 | 2018
ISVW Uitgevers
148 pagina's

In dit inleidende boek schrijft Michel Dijkstra over de tien meest belangrijke filosofische stromingen uit het oosterse gedachtegoed. In begrijpelijke taal worden de wijsgerige tradities uit India, China en Japan uitgelegd, mede aan de hand van concrete voorbeelden en fragmenten uit originele teksten. Bijvoorbeeld de filosofie van Boeddha, het hindoeïsme van Shankara, de leer van Confucius en de Japanse Dōgen leer. Waar in de Indiase filosofie het bezinnen op het 'zelf' centraal staat, focussen de Chinese en Japanse stromingen meer op morele, sociale en politieke kwesties. Draait zen alleen om het bereiken van een kalme levenshouding? En wat is precies het verschil tussen hindoeïstisch en boeddhistisch denken? Op deze en andere vragen geeft het *Basisboek oosterse filosofie* een helder antwoord. In het slothoofdstuk wordt er een model behandeld om de wijsgerige tradities binnen de oosterse filosofieën te vergelijken met die binnen de westerse filosofieën.

Michel Dijkstra e.a.

Inleiding taoïstische filosofie. Leven vanuit niet-doen

Fi18-02 | 2015
ISVW uitgeverij
128 pagina's

Michel Dijkstra, René Ransdorp, Jan de Meijer en Woei-Lien Chong

bespreken in dit boek een aantal basisprincipes uit de taoïstische filosofie aan de hand van teksten van verschillende taoïstische meesters. Leven vanuit niet-doen is zo'n centraal begrip, waarbij het er niet om gaat dat er niets gebeurt. Integendeel, er kan iets gebeuren omdat er niets wordt afgedwongen. De verschillende bijdragen uit deze bundel bieden dan ook evenzovele sleutels tot het lezen van het originele werk van de oude Chinese filosofen. Dit vraagt van de lezer een grote mate van openheid en bereidheid de eigen vooroordelen op te schorten zodat er ruimte komt voor nieuwe inzichten.

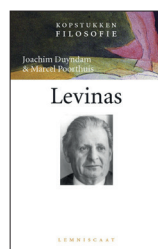

Herman de Dijn
Rituelen. Waarom we niet zonder kunnen

Fi20-05 | 2018
Uitgeverij Polis
240 pagina's

Kunnen moderne mensen zonder (religieuze) rituelen leven? Volgens Herman de Dijn, emeritus hoogleraar filosofie aan de Katholieke Universiteit Leuven, zijn wij allereerst inventieve en, in het verlengde daarvan, rituele wezens, omdat we ons verwonderen over de werkelijkheid. Mensen proberen zich met behulp van rituelen en symbolen te verhouden tot de mysteries van onze werkelijkheid die het leven zin verlenen. De traditionele religies voorzien in die rituelen en symbolen, maar in onze West-Europese cultuur lijken ze nog weinig relevantie te hebben. Tegelijkertijd blijft er in onze postmoderne, seculiere cultuur, waarin zelfexpressie en directe bevrediging voorop staan, nog steeds belangstelling voor spiritualiteit en religiositeit, die zich in alle maten en vormen aandienen op een markt van zingeving. Het is de vraag of in

die cultuur verwondering en mystrie kunnen standhouden en of rituelen en symbolen naar eigen smaak kunnen worden ingezet. De Dijn houdt, misschien tegen beter weten in, vertrouwen in de kracht van de traditie voor individu én gemeenschap.

Joachim Duyndam en Marcel Poorthuis
Levinas Kopstukken

Fi18-09 | 2005
Lemniscaat
168 pagina's

De Joodse filosoof Emmanuel Levinas (1906-1995) heeft zeer geleden onder het nazisme en de Tweede Wereldoorlog en dat heeft hem op het spoor gezet van 'het humanisme van de andere mens'. Het kwaad zit niet in de wereld, maar schuilt in ons 'gewelddadige' denken dat gericht is op begrijpen en beheersen. Levinas zoekt naar een opening om dat denken te doorbreken. De kern van zijn humanisme is dat 'de ander' het menselijk denken en handelen moet sturen en begrenzen, de relatie tussen mij en de ander is het beginpunt van de moraal. De bronnen van dat humanisme zijn voor hem te vinden in de traditie van de westerse filosofie en die van de joodse religie. Joachim Duyndam (filosoof) en Marcel Poorthuis (theoloog) bieden een inleiding op leven en werk van Levinas. Zij passen zijn ideeën ook toe op de zorg, het milieu en de multiculturele samenleving.

Wolfram Eilenberger
Het vuur van de vrijheid

Fi23-02 | 2022
De Bezige Bij
383 pagina's

"Wij zijn verloren, als uit de kolen en vonken die op het continent glimmen niet een vlam opgaat die Europa kan verlichten." Een uitspraak uit 1943 van Simone Weil, maar vandaag weer toepasselijk nu Rusland de wapens opneemt tegen Europa. In *Het Vuur van de Vrijheid* zoomt Wolfram Eilenberger in op vier zulke vonken: Hannah Arendt, Simone de Beauvoir, Ayn Rand en Simone Weil. Via de historische ontwikkelingen van 1934 tot 1943 volgen we hun gedachten over de vrijheid die, aan de beklemmende vooravond van de oorlog, voortdurend wordt bedreigd. Hoe kan deze zich handhaven tegenover de samenleving, het bestaan van anderen, de liefde, doodsangst, en tegenover het eigen lijden? De vier denkers benaderen én beleven hun vrijheid op uiteenlopende manieren. Terwijl de een haar open relatie onderzoekt, worstelt de ander met de vraag hoe te voorkomen dat de wereld steeds in een volgende oorlog verzeild raakt. Geeft dit boek ons antwoord?

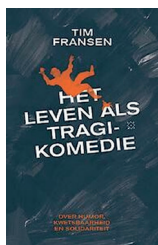

Maxim Februari
Doe zelf normaal. Menselijke recht in tijden van datastoring en natuurgeweld

Fi24-04 | 2023
Uitgeverij Prometheus-
Bert Bakker
144 pagina's
ISBN 9789044650853

Doe zelf normaal verwijst naar een inmiddels fameuze uitspraak in de politiek. Maxim Februari onderzoekt hoe technologie de democratische rechtsstaat verandert. Hij benadrukt de urgentie

om zelf normen en waarden te blijven bepalen, pleit voor een diepgaand gesprek over ethiek in een digitaliserende wereld, en nodigt lezers uit om zelf antwoorden te onderzoeken.

Tim Fransen

Het leven als tragikomedie

Fi19-03 | 2019
Lemniscaat
96 pagina's

Fransen is de schrijver van het Essay van de Maand van de Filosofie 2019 met als thema *Ik stuntel, dus ik ben*. Fransen betoogt dat het komische niet een tegenpool is van het tragische, maar dat humor juist een alternatief perspectief biedt op ons onvermijdelijke falen. Een perspectief dat ons in staat stelt om het tragische onder ogen te komen, in plaats van een uitvlucht te zoeken in de vaak destructieve ontkenning ervan. En bovendien een perspectief dat een voedingsbodempodem kan vormen voor een gevoel van solidariteit met onze medestuntelaars. Cabaretier Tim Fransen weeft filosofie, humor en tragedie naadloos ineen. Hij studeerde cum laude af in de filosofie en psychologie.

Francis Fukuyama

Identiteit, waardigheid, ressentiment en identiteitspolitiek

Fi23-03 | 2019
Uitgeverij Atlas
Contact
272 pagina's

Dagelijks brengt het nieuws wel een onderwerp van identiteitspolitiek voor het voetlicht. Trump, de Black Lives Matter-beweging,

gebedsruimtes op universiteiten: het zijn dankbare, hoopgevende en angstige onderwerpen die veel gesprekken tot een politiek mijnenveld maken. Onderwerpen die zo polariserend kunnen werken dat SIRE een campagne begonnen is om de verbinding met elkaar niet te verliezen. In 1992 schreef Fukuyama in zijn boek *Het einde van de geschiedenis* en de laatste mens dat de liberale democratie de 'strijd' met het communisme had gewonnen en universele erkenning van burgerschap met onvervreembare rechten iedereen ten deel zou vallen. Daar komt hij in dit boek op terug. Het vasthouden aan de identiteit van de groep blijkt eerder een splijtzwam in de samenleving dan eenheid te bewerkstelligen. Fukuyama analyseert eerst het begrip identiteit. Om dan dieper in te gaan op hedendaagse kwesties in verband met identiteitspolitiek, waarin begrippen als ressentiment, multiculturalisme, linkse en rechtse identiteitsbeleving aan de orde komen.

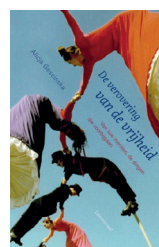
Hans-Georg Gadamer

Het schone

Fi16-06 | 2010
Boom uitgeverij
96 pagina's

De Duitse filosoof onderzoekt op antropologische wijze hoe het schone zich in de kunsten manifesteert. Hij richt zich hierbij op de tegenstelling tussen klassieke, vaak als schoon bestempelde kunst en de hedendaagse anti-kunst, die juist niet schoon wil zijn. Hij probeert aan de hand van de begrippen spel, symbool en feest te laten zien dat beide hetzelfde uitgangspunt hebben: de realisatie van de gelijktijdigheid van heden en verleden. Zij zijn eerder een eenheid, dan fundamenteel van elkaar verschillend,

en het schone is dus niet iets uit het verleden, maar van alle tijden. Het boek raakt ook grotere thema's omdat Gadamer via de kunst een waarheidsbegrip probeert te vangen dat buiten de wetenschappelijke methode ligt. Om tot dit waarheidsbegrip te komen onderwerpt hij de hele traditie van de esthetica aan een kritisch onderzoek. Het schone is prima te volgen voor iedereen die interesse heeft in filosofie, maar wel met een sterke focus op kunst en wat kunst vermag.

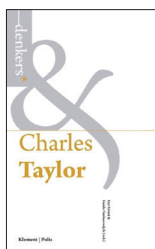
Alicja Gescinska

De verovering van de vrijheid. Van luie mensen de dingen die voorbijgaan

Fi18-12 | 2011
Lemniscaat
220 pagina's

Gescinska biedt in *De verovering van de vrijheid* unieke inzichten op het snijvlak van Oost- en West-Europese cultuur, politiek en filosofie. Als tijdens het schrijven de vader van Gescinska ongeneeslijk ziek wordt en komt te overlijden, neemt het boek een nog persoonlijkere en beklemmende wending. Terwijl de lichamelijke mogelijkheden van haar vader aftakelen, openbaart zich een vrijheid die tot voor de ziekte niet meer bereikbaar leek. Het geeft op prangende wijze de gedachte weer die de rode draad vormt van het boek: dat vrijheid als passieve eigenschap niets waard is, maar pas haar betekenis krijgt als er actief iets mee gedaan wordt. Vrijheid dient veroverd te worden. Met een bespreking van het bekende onderscheid tussen negatieve en positieve vrijheid wordt deze stelling filosofisch verweven met het persoonlijke verhaal. Ook komen onder meer de fenomenologische ethiek en het existencialisme aan bod. Gescinska bena-

dert deze thema's altijd in een breed perspectief.

Ger Groot en Guido Vanheeswijck
Charles Taylor

Fi20-08 | 2018
Klement
240 pagina's

Taylor (1931) wordt beschouwd als één van de grootste hedendaagse denkers. Zeker in het hedendaagse debat over het zelf en de problemen van de moderniteit, zoals religie en seculariteit. Hij beweegt zich verder op vrijwel alle terreinen van de filosofie. Hij is een filosoof van het midden, zoekt steeds de nuance. In dit boek wordt voor het eerst een overzicht gegeven van het geheel van Taylors denken. Een doorwrocht, niet gemakkelijk boek, maar actueel en rijk van inhoud, dat nieuwsgierig maakt naar Taylors eigen teksten. Een betere inleiding in het denken van Taylor is in het Nederlands niet te vinden, aldus Dr. Taede A. Smedes in zijn recensie. Ger Groot (1954) is universitair hoofddocent filosofische antropologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Guido Vanheeswijck (1955) is hoogleraar filosofie aan de Universiteit Antwerpen. Zij zijn redacteur en auteur van deze bundel.

Arnon Grunberg
Vriend & Vijand. Decadentie, ondergang en verlossing

Fi19-05 | 2019
Prometheus
112 pagina's

In de essayreeks *Nieuw Licht* (waarvan ook het essay *Onbeheugen* van Bas Heijne op de filosofielijst staat), beantwoordt een eigentijdse schrijver een vraag aan

de hand van een klassieke tekst. De schrijver Arnon Grunberg beantwoordt in dit essay de vraag of het Westen te seculier en te individualistisch is geworden voor een vijandbeeld. Dit terwijl radicale religies het Westen wél als vijand zien. Het begrip politiek uit Kroonjurist van het Derde Rijk (1932) van de Duitse politieke filosoof Carl Schmitt, is hier de klassieke tekst. Schmitt stelt daarin dat iedere politieke gemeenschap een gemeenschappelijke vijand nodig heeft. Ook Grunberg meent dat mensen vijanden nodig hebben, maar dit alleen om zichzelf te leren kennen. Het idee van het plaatsen van vrienden tegenover vijanden vindt hij achterhaald.

Pierre Hadot
Filosofie als een manier van leven

Fi15-07 | 2007
Ambo/Anthos
327 pagina's

Voordat filosofie verwerd tot academische discipline, dienstmaagd van de theologie of de wetenschap bestond ze in de eerste plaats als levenskunst. In de filosofische scholen van de oudheid stond niet zozeer het theoretische kennen centraal, als wel het streven naar wijsheid en het vormgeven van een filosofisch leven. Historicus en filosoof Pierre Hadot (1922-2010) pleit voor een terugkeer naar deze oorspronkelijke opvatting van filosofie. Volgens Hadot zorgt de hedendaagse reductie van filosofie tot theoretische beschouwing en kernleer ervoor dat de kern van de antieke filosofie over het hoofd wordt gezien en dat daarmee ook haar hedendaagse relevantie niet wordt opgemerkt. Dit boek biedt naast een toegankelijke introductie in het antieke denken een invloedrijke visie op filosofie als levenskunst. In de bespreking van

de verhouding tussen filosofisch betoog, existentiële keuze en geestelijke oefening klinkt Hadots oproep door om de filosofie opnieuw te integreren in het leven en het leven in de filosofie.

Jurriën Hamer
Waarom schurken pech hebben en helden geluk. Een nieuwe filosofie van de vrije wil

Fi22-04 | 2021
De Bezige Bij
192 pagina's

In *Waarom schurken pech hebben en helden geluk* onderneemt de schrijver een zoektocht om de vrije wil te ontrafelen. De ondertitel *Een nieuwe filosofie van de vrije wil* geeft exemplarisch het onderwerp aan. In deel een Het onweerstaanbare idee onderzoekt de schrijver of de vrije wil een bestaansreden heeft. Hij argumenteert dat de vrije wil niet bestaat, desondanks wordt men dusdanig gelokt om toch in de vrije wil te geloven. Deel twee Een rechtvaardiger land gaat dieper in op het rechtvaardigheidsconcept. Door het geloof in de vrije wil los te laten, wordt een nieuwe dimensie geschapen voor de rechtvaardigheidsnotie. Als filosoof weet Jurriën Hamer het dilemma van de vrije wil goed voor het voetlicht te brengen, gelardeerd met treffende voorbeelden of situaties. Zijn juridische kennis wordt goed verwoord in deel twee, met name in zijn betoog over Straf zonder vergelding.

Gert-Jan van der Heiden
Metafysica. Van orde naar ontvankelijkheid

Fi22-05 | 2021
Boom uitgevers
352 pagina's

Is wat ik denk te weten over de werkelijkheid wel echt waar? Is wat ik 'denk' de 'waarheid' over het 'zijn'? De filosofie kent vele disciplines. De ethiek, logica, wetenschapsfilosofie, esthetica en de geschiedenis van de filosofie. Toch is er maar echt een discipline die centraal staat in de gehele filosofie. Dat is de metafysica. *In Metafysica. Van orde naar ontvankelijkheid* beschrijft filosoof Gert-Jan van der Heiden zowel de geschiedenis van de metafysica als zijn eigen visie op deze 'koningin van der wetenschappen'. Zodoende confronteert Van der Heiden de lezer niet alleen met de meest fundamentele vragen die de mens zichzelf kan stellen, maar biedt hij ook antwoorden op deze vragen. Antwoorden die, zoals de filosofie eigen is, weer nieuwe vragen oproepen.

Arnold Heumakers
Langs de afgrond. Het nut van foute denkers

Fi22-06 | 2020
Boom uitgevers
270 pagina's

In een tijd waarin politieke correctheid de boventoon lijkt te voeren, breekt historicus, literair criticus en essayist Arnold Heumakers een lans voor het nut van foute denkers. In *Langs de afgrond* bespreekt hij er een aantal: van Maurice Barrès tot Georges Sorel, van Oswald Spengler tot Carl Schmitt en van Erich Wichman tot Michel Houellebecq. Waar wij de meesten van hen als 'fout' zouden bestempelen, gaat Heumakers op zoek naar de drijfveren van deze denkers. Tot welke inzichten zijn zij gekomen? Wat bracht hen tot deze inzichten? Hoe hebben ze deze inzichten in de praktijk gebracht? In een even gedurfde als diepgravende studie zoekt Heumakers naar antwoorden en neemt hij ons mee langs

conservatisme, fascisme, antisemitisme en meer. Heumakers moraliseert niet. Hij legt voortdurend de koppeling met het actuele politieke discours. De centrale vraag blijft namelijk: Kunnen wij in onze huidige, liberaal-democratische samenleving van het foute denken leren?

Jeroen Hopster
Toeval | Een Onvoorzienne Filosofie

Fi25-06 | 2024
Boom uitgevers
256 pagina's

Toevallig valt jouw oog op dit boek! Gebruik het: maak van 'dom toeval' – 'slim toeval'. Hopster neemt je, via vele bekende filosofen, waaronder Aristoteles, mee op een ware ontdekkingstocht en komt tot een verrassende conclusie: toeval bestaat! Je krijgt een heldere uitleg over zes verschillende betekenissen van toeval. In combinatie met vijf toevalswetten kun je die dan verstandig toepassen in het dagelijks leven. Hopster: "het omgaan met toeval vraagt om praktische wijsheid."

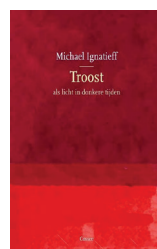

Marli Huijer
De toekomst van het sterven. Vitale ideeën voor de wereld van morgen

Fi23-05 | 2022
Uitgeverij Pluim
160 pagina's

Wat het juiste moment van sterven is, is voor de stervende en de naasten een belangrijke, betekenisvolle vraag. Marli Huijer, emeritus hoogleraar publieksfilosofie, onderzoekt in dit zeer toegankelijk geschreven essay hoe wij persoonlijk en in onze samenleving omgaan met veroudering en dood. Sommigen zoeken een zo lang en gezond mogelijk leven, maar ver-

oudering gaat gepaard met ziekte en invaliditeit en daarom is het volgens haar verstandig om te reflecteren op de laatste levensfase. Niet alleen persoonlijk, maar ook politiek en maatschappelijk, want er zijn grenzen aan de levensduur én aan de zorg.

Michael Ignatieff
Troost. Als licht in donkere tijden

Fi22-07 | 2021
Uitgeverij Cossee
320 pagina's

Waar haalden Cicero, Dante of Albert Camus – om er een paar te noemen – hun troost of moed vandaan toen ze werden geconfronteerd met verlies of een ramp. Wat doe je als je denkt: hoe kan ik nu verder? Na het horen van psalmtoonsettingen tijdens het Utrechtse Festival voor Oude Muziek lieten deze vragen Michael Ignatieff niet meer los. In *Troost* gaat hij in het werk van filosofen, schrijvers en staatslieden op zoek naar inspirerende woorden en inzichten. Als licht in donkere tijden brengt hij de verhalen van deze kunstenaars naar het nu. Het resultaat is een doortastende en menselijke mix van onderzoek en persoonlijke overdenkingen. Michael Ignatieff laat ons op levendige wijze zien dat we onze traditie van hoop kunnen laten herleven om angst en onzekerheid het hoofd te bieden.

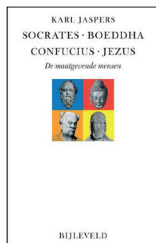

Frans Jacobs
De essentie van Montaigne

Fi23-06 | 2017
ISVW Uitgevers
224 pagina's

Montaigne heeft een groot aantal

essays geschreven over uiteenlopende onderwerpen. Deze zijn niet schematisch opgezet met het doel de lezer te overtuigen van bepaalde filosofische ideeën. Montaigne springt vaak van de hak op de tak en bekommert er zich niet zijn uitspraken goed te beargumenteren. Bij het lezen van Montaignes werk is het moeilijk om door de bomen het bos te zien. Frans Jacobs is er in zijn boek geslaagd om de lezer toch het bos te laten zien. De schrijver gebruikt veel originele teksten ter illustratie en onderbouwing. Ieder hoofdstuk dat een thema behandelt wordt afgesloten met een commentaar waarin hij zijn visie geeft over de gedachten van Montaigne over dit onderwerp. Voor iedereen die kennis wil maken met Montaigne of zich verder wil verdiepen in diens het gedachtengoed is dit boek de moeite van het lezen waard.

Karl Jaspers
Socrates, Boeddha, Confucius, Jezus

Fi13-10 | 2011, 3e druk
Erven Bijleveld
185 pagina's

Jaspers beschouwt Socrates, Boeddha, Confucius en Jezus als vier historische figuren die aan de basis staan van ons moderne wereldbeeld. Hij ziet hen niet zozeer als bouwers van godsdienstige of wijsgerige systemen, maar schetst hen als onze naasten, die door hun levenshouding en levenswandel maatgevend werden. Elk van hen zag op zijn eigen wijze de eeuwige levensvragen onder ogen: de vragen van goed en kwaad, van liefde en dood en van onze verhouding met anderen en met onszelf. Wat de vier volgens Jaspers bindt is hun oorspronkelijkheid, hun afkeer van vergoddelijking, hun zoeken in plaats van vinden, hun vragen in plaats van

antwoorden en hun oprechte menselijkheid. Hun antwoorden op de grote levensvragen blijven inspireren. Jaspers heeft met dit werk een boeiend boek geschreven. Hij laat zich niet verleiden tot romanisering, noch maakt hij er een moeilijk abstract filosofisch werk van. De vertaler, Sperna Weiland, heeft het boek van een interessante inleiding voorzien.

Jan Keij
Kierkegaard anders gezien

Fi19-06 | 2015
Klement
286 pagina's

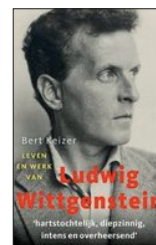
Jan Keij scheidt op een originele wijze een beeld van Kierkegaard, door vanuit het begrip 'verschilsdenker' het christelijke gedachtegoed van Kierkegaard, getrouw aan de originele teksten, te transformeren naar een filosofie die voor alles op zoek is naar de vraag: hoe moet ik leven? Ter onderbouwing maakt Keij hierbij gebruik van het gedachtegoed van Derrida en Levinas. Kierkegaard publiceert zijn werk vanuit verschillende pseudoniemen om op deze manier de diverse manieren van denken en leven te verbinden met zijn drie fasen van existentie: esthetisch, ethisch en religieus. Kierkegaard wil voor alles zijn lezers stimuleren om zelf keuzes te maken in het leven, in plaats van zich te richten op universele wetten of de voorschriften van kerkelijke instituties. Dankzij Kierkegaards werk heeft de westerse filosofie een totaal nieuwe kijk op het individu gekregen. Hij wordt dan ook met recht gezien als de wegbereider van het existentialisme.

Jan Keij
Postmodern denken / Het ethische fundament

Fi25-07 | 2023
Uitgeverij Pluim
208 pagina's

Filosoof Jan Keij laat in zijn boek *Postmodern denken / Het ethische fundament* zien dat postmoderne filosofen als Nietzsche, Derrida, Lyotard, Rorty en Levinas pleiten voor een relativisme van opvattingen over kennis en moraal, omdat absolute waarheden voor de mens onbereikbaar zijn. Keij concludeert dat dat relativisme samengaat met een absoluut ethisch appel van de ander op mijn en onze verantwoordelijkheid en solidariteit. Het is aan mij en ons om daarop een passend en concreet moreel antwoord te geven, dat altijd anders en beter kan. De zin van het bestaan ligt in ethiek!

Bert Keizer
Leven en werk van Ludwig Wittgenstein

Fi24-05 | 2022
Boom uitgevers
160 pagina's
ISBN 9789024443819

Deze herziene uitgave verschilt weinig van het origineel uit 2000. Maar Bert Keizer verwijderde fouten en verouderde opmerkingen, en belicht Wittgensteins leven en filosofie met voorbeelden en citaten. Hij scheidt een helder beeld van de invloeden op Wittgensteins denken, waarbij hij persoonlijke en sociale factoren ontrafelt.

Jos Kessels
Taal geven aan muziek | Een nieuwe harmonieleer

Fi25-08 | 2023
 Boom uitgevers
 224 pagina's

Wanneer je probeert uit te leggen waarom je favoriete muziekstuk je zo raakt, kom je waarschijnlijk woorden te kort. De taal is niet altijd toereikend genoeg hiervoor. In *Taal geven aan muziek* geeft filosoof en muzikant Jos Kessels een nieuwe harmonieleer waarmee het wél mogelijk wordt om je muzikale beleving te uiten.

Arjen Kleinherenbrink
De constructie van de wereld. De filosofie van Bruno Latour

Fi23-07 | 2022
 Boom uitgevers
 240 pagina's

Wat is de betekenis van de actor-netwerktheorie van filosoof Bruno Latour? In oktober 2022 is deze belangrijke hedendaagse denker overleden. In *De constructie van de wereld* biedt filosoof Arjen Kleinherenbrink inzicht in deze verfrissende, nieuwe denkwereld. Latour is de eerste grote filosoof die over de wereld systematisch in termen van netwerken denkt, als een alternatief voor een denkwijze die de moderne wereld in zijn optiek al eeuwenlang domineert. Het moderne denken valt uiteen in categorieën zoals bijvoorbeeld: natuur, cultuur, natie of kapitalisme. Latours alternatief is een filosofie waarin de wereld bestaat uit zogenoemde actoren, die met elkaar in verbinding staan. Niet alleen mensen of dieren gelden daarin als actoren, maar ook dingen. Kleinherenbrink weet op begrijpelijke en overtuigende wijze de achtergronden van de actor-netwerktheorie te duiden. Wie dit boek over Latour leest,

zal merken dat er een frisse wind door de filosofie waait.

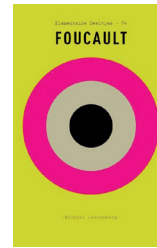

Guido van der Knaap

Van Aristoteles tot Algoritm. Filosofie van kunstmatige intelligentie

Fi23-08 | 2022
 Boom uitgevers
 224 pagina's

Kunstmatige intelligentie (Artificial Intelligence of AI) heeft steeds meer impact op de samenleving én op ons persoonlijke leven. Ze wordt gebruikt in praktische toepassingen als gezichtsherkenning, vertaalmachines, gepersonaliseerde koopsuggesties en recent ChatGPT. De ontwikkeling van AI is grotendeels het domein van technici en programmeurs en van grote bedrijven als Google. Maar met de opkomst van kunstmatige intelligentie rijzen er ook fundamentele vragen. In *Van Aristoteles tot algoritm* behandelt Guido van der Knaap de (on)mogelijkheden en (on)wenselijkheden van kunstmatige intelligentie tegen de achtergrond van de filosofische traditie. Het boek voert u met vele concrete voorbeelden langs logica en statistiek, causaliteit en inductie, taal, betekenis en echt begrijpen, empirisme en rationalisme, de Turing machine en de Chinese kamer, deep learning en deep fake tot vraagstukken van ethiek en politiek, zoals veiligheid, rechtvaardige verdeling, disciplineren en macht. Het slothoofdstuk nodigt uit een eigen filosofische positie te overwegen.

Michiel Leezenberg
Foucault. Elementaire deeltjes 74

Fi23-09 | 2021
 Uitgeverij Athenaeum – Polak & Van Genneep
 168 pagina's

Michel Foucault is één van de bekendste, maar ook één van de meest omstreden, meest geciteerde en minst begrepen denkers van de hedendaagse geesteswetenschappen. In dit boekje behandelt Michiel Leezenberg, docent wijsbegeerte aan de Universiteit van Amsterdam, Foucaults leven en zijn bijdragen aan geschiedschrijving en filosofie. Hierbij komen allerlei actuele onderwerpen aan bod, waaronder taal en kennis, waanzin, discipline, marxisme, neoliberalisme en seksualiteit. Op analytische wijze legt Leezenberg uit hoe Foucault elk denken en handelen dat kennis op vaste fundamenteen baseert, verwerpt, alles is historisch gezien veranderlijk. Spraakmakend is ook dat Foucault geen universele principes erkent. Hij heeft echter wel een eigen moreel fundament: geen enkele ideologie rechtvaardigt machtsmisbruik tegen individuele mensen. Menselijke ellende geeft het recht om in opstand te komen en mag nooit een onvermijdelijke bijkomstigheid zijn van politiek beleid. Het boek *Foucault* geeft een nieuwe kijk op onze geschiedenis en de maatschappij, die aanzet tot nadenken en reflectie.

Ton Lemaire
Met Lichte Tred. De wereld van de wandelaar

Fi20-11 | 2019
 Uitgeverij Ambo/Anthos
 264 pagina's

Het boek *Met Lichte Tred* is een filosofische en antropologische wandeling met Ton Lemaire. In

het boek beschrijft hij de oorsprong en de verandering van het wandelen aan de hand van verschillende schrijvers, filosofen en kunstenaars. Lemaire toont aan dat wandelen vooral draait om onze band met de natuur en het landschap. Deze band is wellicht belangrijker dan ooit in de huidige moderne maatschappij, waarin de wandeling een soort ontsnapping aan het alledaagse materialistische, snelle en passieve leven is geworden. *Met Lichte Tred* is daarom niet alleen een ode aan het wandelen, maar ook een kritische kijk op de hedendaagse samenleving.

Thijs Lijster

Kijken, proeven, denken. Essays over kunst, kritiek en filosofie

Fi21-12 | 2019
De Bezige Bij
256 pagina's

Meestal zien wij een kunstwerk als iets passiefs waarover wij ons een mening kunnen vormen, kunnen nadenken. Volgens Lijster denkt het kunstwerk terug. Er is dus sprake van een wisselwerking tussen het kunstwerk en de kunstbeschuwer, de waarnemer. Hoe dat in zijn werk kan gaan, laat hij zien aan de hand van producties van verschillende kunstenaars. Door deze houding verandert het begrip van de kunst als zodanig (het kijken), maar ook kunstkritiek (het proeven) en de relatie tussen kunst en filosofie (het denken) blijven niet hetzelfde. De essays kunnen onafhankelijk van elkaar worden gelezen. Lijster is als kunst- en cultuurfilosoof verbonden aan de universiteit van Groningen.

Thijs Lijster

Frankfurter Schule | Elementaire deeltjes 82

Fi25-09 | 2023
Athenaeum | Singel
Uitgeverijen
108 pagina's

In *Frankfurter Schule* geeft Thijs Lijster een introductie op de denkbeelden van de 'Frankfurter Schule', een paraplueterm voor een groep Joods-Duitse intellectuelen die in de 20ste eeuw in Duitsland werkten aan allerlei maatschappelijke vraagstukken. Hij laat zien hoe het marxisme en de psychoanalyse hun werk heeft beïnvloed en behandelt de grote namen in deze traditie en hun kritiek op idealen die voortkwamen uit de Verlichting. Lijster geeft een duidelijke uitleg over de Kritische Theorie en plaatst deze in de huidige actualiteit.

Thijs Lijster

Wat we gemeen hebben. Een filosofie van de meenten

Fi24-06 | 2022
De Bezige Bij
272 pagina's
ISBN 9789403121116

'Gemeenzin' biedt een alternatief voor het neoliberale gedachtegoed. Een herwaardering van gemeenschap en gedeelde bronnen, in plaats van geprivatiseerde en economische instituten. Hij schetst een hoopvol beeld van een wereld gebaseerd op solidariteit en zorg, met voorbeelden uit het nieuws, de populaire media en de kunst en zich baserend op een scala aan filosofen en cultuurcritici.

Jeroen Linssen

Hebzucht. Een filosofische geschiedenis van de inhaliigheid

Fi20-12 | 2019
Uitgeverij Vantilt
340 pagina's

Hebzucht werd wel gezien als de oorzaak van de financieel-economische crisis van 2008 en de jaren erna. Jeroen Linssen, filosoof aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, leidt u langs het denken over hebzucht gedurende de laatste duizend jaar. Hij laat zien dat hebzucht in die periode stap voor stap verandert van een doodzonde in een eigenschap met positieve maatschappelijke gevolgen: welvaart. Het is niet gemakkelijk gebleken een serieus alternatief voor de westerse, kapitalistische maatschappij te ontwikkelen, omdat eigenbelang en hebzucht een volstrekt normaal onderdeel zijn geworden van ons doen en laten, individueel en collectief. Volgens Linssen leven we vandaag de dag in een ondernemersmaatschappij, waarin iedereen ondernemer is, of je dat nu wel of niet kunt. Interessant is bovendien de vraag of het klimaatprobleem leidt tot een herwaardering van hebzucht. Het boek is toegankelijk opgebouwd en geschreven.

Patrick Loobuyck

Burgerschap | Politiek-filosofische perspectieven

Fi25-10 | 2022
Boom uitgeverij
256 pagina's

In onze gepolariseerde samenleving lijkt 'goed burgerschap' ver te zoeken, zelfs zo ver dat het onze democratie bedreigt. Patrick Loobuyck biedt een analyse van het concept burgerschap, van hoe mensen samen kunnen leven in politieke gemeenschappen en

van de rol die de overheid daarin speelt. Vooral de filosoof John Rawls fungeert als zijn gids. In *Burgerschap* probeert Loobuyck het individuele en het collectieve met elkaar te verzoenen, waarbij de burger niet alleen rechten, maar ook plichten heeft.

Henk Manschot

Blijf de aarde trouw. Pleidooi voor een nietzscheaanse terrasofie

Fi24-07 | 2020
Uitgeverij Vantilt
208 pagina's
ISBN 9789024433926

Henk Manschot belicht een vergeten aspect van Nietzsche: de mens is vervreemd van de natuur. Hij pleit voor een nieuwe visie op de kosmos, waarin de mens een schakel is in een groter geheel. Manschot roept op tot een geaarde levensstijl en zorg voor de aarde als essentieel onderdeel van filosofie.

Corijn van Mazijk

De wereld als verschijning. Fenomenologie en de twintigste eeuw

Fi23-10 | 2021
Boom uitgevers
208 pagina's

De fenomenologie is een van de belangrijkste filosofische stromingen van de twintigste eeuw. Ze ontstond na de Eerste Wereldoorlog in Duitsland als reactie enerzijds op de dominantie van het natuurwetenschappelijk denken en anderzijds op het afbrokkelend geloof in het verlichtingsoptimisme. Fenomenologie is de leer van de fenomenen: alles wat ik ervaar is voor mij een fenomeen. Fenomenologen bestuderen het men-

selijk bestaan vanuit de wereld zoals die direct aan ons verschijnt. De rijkdom van de ervaren wereld moet uit de vergetelheid worden gehaald, we moeten we wereld 'her-betoveren'. Universitair docent Corijn van Mazijk heeft een heldere inleiding in de fenomenologie geschreven. Hij beschrijft het leven en denken van Edmund Husserl – grondlegger van de fenomenologie – en zijn belangrijkste opvolgers: Martin Heidegger, Jean-Paul Sartre en Maurice Merleau-Ponty. Hij plaatst de ontwikkeling van hun denken in een historisch perspectief en beschrijft het traject dat het fenomenologisch denken in de twintigste eeuw – van Husserl via Levinas naar Sartre en Merleau-Ponty – heeft afgelegd.

Eva Meijer

Vuurduin. Aantekeningen bij een wereld die verdwijnt

Fi21-13 | 2021
Lemniscaat
84 pagina's

Vuurduin. Aantekeningen bij een wereld die verdwijnt is een essay in het kader van de Maand van de Filosofie 2021 met een alarmerende boodschap. Door klimaatverandering, milieuvervuiling en de bio-industrie heeft de mens een vernietigende invloed op de wereld. Maar om dit op te lossen, moeten we volgens Eva Meijer niet vervallen in het idee dat wij mensen 'de natuur' moeten redden. Want de mens staat niet los van de natuur, maar is natuur, net als dieren, bomen en de ijskappen. Bevrijd van ons uitzonderingsdenken moeten we beter leren communiceren met de rest van de wereld. Dit vereist een nieuw begrip van wat mensen als 'normaal' of 'natuurlijk' beschouwen. *Vuurduin* is een indringend en persoonlijk betoog over onszelf en de 'natuurlijke' wereld om ons

heen. Het rijgt het gedachtegoed van uiteenlopende filosofen, kunstenaars en andere denkers moeiteloos aan elkaar. Het resultaat is een overtuigend pleidooi voor hoop én actie.

Monica Meijnsing

Waar was ik toen ik er niet was

Fi19-08 | 2018
Uitgeverij Vantilt
288 pagina's

De titel van het boek verwijst naar de vraag die de schrijfster stelt nadat zij een operatie heeft ondergaan, waarbij zij door de narcose buiten bewustzijn is geweest. Bewustzijn is een essentieel onderdeel/aspect van het mens zijn. Als je geen bewustzijn hebt, kun je dan nog wel zeggen dat je (volledig) mens bent? De schrijfster stelt daarop de vraag "Wat is die ik?" Wat maakt de mens tot een persoon? Welke criteria gebruiken wij daarvoor? En als een mens niet aan de criteria voldoet is het dan geen persoon (meer)? Blijft de mens over zijn hele leven dezelfde persoon of kan hij van persoon veranderen? Dit soort vragen worden in dit boek behandeld, waarbij gebruik gemaakt wordt van de nieuwste ontwikkelingen in de neurologie. Echter, de toegenomen kennis van de hersenen doet ons alleen beseffen dat het mysterie van het bewustzijn dieper is dan we dachten."

Thomas Nagel

Wat betekent het allemaal? Zeer korte inleiding in de filosofie

Fi16-15 | 2014
Bijleveld
109 pagina's

Dit boek is alomtorend aangeprezen als een toegankelijke inleiding in de filosofie aan de hand van de belangrijkste thema's zoals: Hoe weten we iets, Vrije wil, Goed en kwaad, De aard van de dood en De zin van het leven. Voorwaar belangrijke thema's. Maar verwacht in dit boek en van de auteur geen antwoorden. De thema's worden in negen korte hoofdstukken beschreven waar ze in een vraag-antwoord spel besproken worden. Al deze thema's kunnen dienen als een basis voor de discussie binnen de leesgroep om zo nader kennis te maken met de filosofie. Filosofie is immers het denken over ons zelf en over de wereld om ons heen en probeert een antwoord te geven over de belangrijkste levensvragen. Deze komen in dit boek aan de orde. Het is een goede inleiding en een vertrekpunt om hierover met elkaar in discussie te gaan.

Susan Neiman
Links is niet woke

Fi24-09 | 2023
Lemniscaat
10 pagina's
ISBN 9789047715597

Susan Neiman pleit voor hereniging van progressieve idealen, los van de verdeeldheid die de woke-beweging heeft veroorzaakt. Ze betoogt dat links zich moet verenigen rondom de Verlichtingswaarden van universalisme, rechtvaardigheid en vooruitgang om niet naar rechts af te glijden. Neiman onderzoekt de oorzaken van de verdeeldheid binnen links en analyseert filosofische ideeën om dit te verhelderen.

André Nusselder
Meer dan de mens alleen. Filosofie van het verlangen

Fi22-08 | 2021
Boom uitgeverij
240 pagina's

"Wij zijn verlangende dieren: het verlangen is zelfs het meest wezenlijke van onszelf, datgene wat ons tot mens maakt." Volgens Nusselder ontbreekt er iets aan de werkelijkheid. De mens verlangt naar meer. Dit gemis, en het daaruit voortvloeiende verlangen, behoort tot het wezen van het mens-zijn. Vroeger kwam dit verlangen tot uiting in allesomvattende doctrines, maar ook voor de moderne mens blijven gemis en verlangen een bepalende grondstemming. In onze maatschappij heerst een alomtegenwoordig gevoel van onvoldaanheid waarvoor coaches oplossingen proberen te bieden. We creëren onbewust allerlei kleine rituelen om uitdrukking te geven aan verlangens die het alledaagse te boven gaan. Nusselder analyseert middels inzichten uit de continentale filosofie en Freudiaanse psychoanalyse de diepere lagen van het menselijk verlangen. Via het leven van Vincent van Gogh wordt de basisstructuur van het menselijk verlangen blootgelegd. Van Gogh toont ons zowel het gevaar van het verlangen als de betekenisrijkdom van het leven.

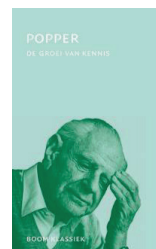

Kirsten Poortier, Erik Myin, Peter-Paul Verbeek

Wat maakt de mens? Onze lichamelijke relatie tot techniek en wetenschap

Fi24-10 | 2023
Boom uitgeverij
272 pagina's
ISBN 9789024447534

Elon Musk wil onze geest naar een externe harde schijf uploaden, terwijl Sophia, een robot, menselijke interactie nastreeft. Het boek onderzoekt onze lichamelijke ervaring, relatie met technologie en toekomstbeelden, en hoe dit onze moraliteit beïnvloedt. Met rijk gevulde voorbeelden uit kunst, literatuur en film biedt het stof tot nadenken voor zowel studenten als nieuwsgierige lezers.

Karl Popper
De groei van Kennis

Fi18-24 | 2002
Boom uitgeverij
278 pagina's

Wanneer geldt een bewering als wetenschappelijke kennis? Waarin onderscheidt dat laatste zich van andere vormen van weten? En waarom zou zij in het bijzonder ons respect verdienen? Dit zijn vragen die minstens sinds de wetenschappelijke revolutie van de 17e eeuw een centrale plaats innemen binnen de filosofie. En in onze tijd van fake news en alternatieve feiten blijken zij nog niet aan relevantie te hebben ingeboet. Het begin van een antwoord op dit soort vragen kan worden gevonden in het werk van Karl Popper. In *De Groei van Kennis* laat hij zien dat een theorie slechts wetenschappelijk is als zij falsifieerbaar is, wat wil zeggen dat zij in principe weerlegbaar is door toekomstige observaties. Popper weet zo bijvoorbeeld op overtuigende wijze aan te tonen dat astronomie een wetenschap is, terwijl hij tegelijkertijd astrologie ontmaskert als pseudowetenschappelijk.

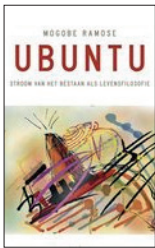

Miriam Rasch

Autonomie. Een zelfhulpgids

Fi24-11 | 2022
Boom uitgevers
112 pagina's
ISBN 9789044650709

Miriam Rasch onderzoekt of menselijk autonoom handelen nog mogelijk is in het tijdperk van autonome technologie. Kant's oproep om zelf na te denken staat centraal. Rasch biedt lezers handreikingen in de vorm van een 'zelfhulpgids' om autonomie te begrijpen en hoe autonoom te handelen, in een wereld waarin technologie steeds meer beslissingen overneemt.

Mogobe Ramose

Ubuntu | Stroom van het bestaan als levensfilosofie

Fi24-12 | 2017
Uitgeverij Ten Have
208 pagina's
ISBN 9789025906061

Dit boek onthult een in mondelinge tradities gewortelde Afrikaanse filosofische stroming, Ubuntu ('ik ben omdat wij zijn'). Mogobe Ramose biedt zijn inzichten in Ubuntu's principes en toepassingen in domeinen zoals politiek, recht en ecologie. Vaak uitdagend, niet altijd direct helder en hier en daar cultureel controversieel.

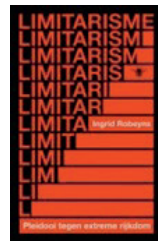
Miriam van Reijen

Stoïcijnse levenskunst. Evenveel geluk als wijsheid

Fi18-25 | 2016
ISVW uitgevers
168 pagina's

Het stoïcisme mag dan zijn ontwikkeld in de klassieke oudheid, een curiositeit uit het verleden

is dit fenomeen allerminst. De denkbeelden van onder anderen Epictetus, Seneca en Marcus Aurelius zijn al enige tijd bezig aan een opmerkelijke revival. Miriam van Reijen, docent en publicist filosofie, weet de uitgangspunten van het stoïcisme helder uiteen te zetten in dit boek. Hierbij richt zij zich voornamelijk op de stoïcijnse analyse van emotie, die zich kenmerkt door de overtuiging dat negatieve emoties het gevolg zijn van irrationele gedachten. Niet alleen Seneca en Epictetus, maar ook Epicurus, Spinoza, Sartre en zelfs de cognitieve psychotherapie komen aan bod. Met alledaagse voorbeelden en concrete oefeningen weet Van Reijen de stoïcijnse levenskunst bovendien praktisch relevant te houden. Wil je controle krijgen over je eigen gemoedstoestand, lees en bespreek dan dit boek.

Ingrid Robeijns

Limitarisme. Pleidooi tegen extreme rijkdom

Fi25-11 | 2023
De Bezige Bij
384 pagina's

In *Limitarisme | Pleidooi tegen extreme rijkdom* biedt Ingrid Robeijns een krachtige visie op een rechtvaardiger samenleving. Ze bespreekt waarom extreme rijkdom schadelijk is en pleit voor grenzen aan welvaart. Een onmisbare oproep voor iedereen die zich inzet voor sociale rechtvaardigheid en duurzame verandering. Ze komt niet alleen met een grondige analyse van economische ongelijkheid, maar ook met oplossingen.

Rüdiger Safranski

Tijd. Hoe tijd en mens elkaar beïnvloeden

Fi17-10 | 2018
Uitgeverij Olympus
224 pagina's

Thema: Politiek en Samenleving. Religie en levensbeschouwing. Safranski ziet tijd niet als een eenheid die gemeten kan worden. In plaats daarvan onderzoekt hij wat het met ons doet en wat wij ermee doen. Dit fenomenologische onderzoek begint hij met het verschijnsel van de verveling: het moment van vervlakking waarop we de uitgestrektheid van de tijd ervaren. Deze eentonigheid, die zich uit in de globalisering, veroorzaakt bij de mens een "jachtige rusteloosheid die zich nergens mee kan verbinden, niet eens met zichzelf." Dit verlangen naar assimilatie stuurt de mens in de manier waarop hij met de tijd omgaat: hij is op zoek naar een (nieuw) begin. De tijd van beginners is enkel op het heden gericht, waarin versnelling en innovatie centraal staan. De wegwerpcultuur en abstracte kredieten zetten dit heden verder onder druk. Met behulp van diverse tijdbenaderingen uit het verleden laat Safranski zien dat het ook anders kan.

Katrien Schaubroeck

Iris Murdoch: Een filosofie van de liefde

Fi22-10 | 2020
Letterwerk
70 pagina's

In *Iris Murdoch: Een filosofie van de Liefde* wil Katrien Schaubroeck de filosofie van Murdoch in de schijnwerpers zetten. Murdoch is vooral bekend als een bekroonde schrijver van literatuur. Haar filosofie is echter in de vergetelheid geraakt. Volgens Schaubroeck

is dit onterecht. Met dit boek geeft zij de lezer een handvat voor het omgaan met ethiek, met mens-zijn en het innerlijk leven. Murdoch beschrijft een manier van goed-mens-zijn die in hoge mate afwijkt van de toenmalige en actuele opvattingen van haar mede-filosofen. In dit boek schrijft Schaubroeck op toegankelijke, persoonlijke wijze over het leven en de filosofie van Murdoch, hoe zij in de context van de filosofie-geschiedenis passen en hoe het aannemen van deze liefhebbende levenshouding eruit kan zien. Katrien Schaubroeck (1980) is een Belgische filosofe die gespecialiseerd is in de meta-ethiek, de morele psychologie en de filosofie van de liefde.

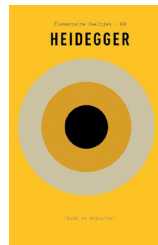
Hans Schnitzler

Wij nihilisten. Een zoektocht naar de geest van digitalisering

Fi23-11 | 2021
De Bezige Bij
144 pagina's

Waarom hebben we massaal de mogelijkheden van de techniekontwikkeling omarmd? In dit essay *Wij Nihilisten* zoekt Hans Schnitzler naar de geest van digitalisering. Hoe heeft de tech-elite het in een kort tijdsbestek voor elkaar gekregen dat we bijvoorbeeld niet meer zonder sociale media kunnen. Wat zijn de culturele wortels van dit succes? Als keerzijde hiervan refereert Schnitzler aan onder meer filosoof Friedrich Nietzsche met zijn begrip 'nihilisme'. Een filosofisch begrip dat duidt op de teloorgang van hogere waarden. In Schnitzlers zoektocht behandelt hij het archetype van het internettijdperk, de computernerd. Hij houdt ons een spiegel voor: "In feite zijn wij allemaal nerds." Dit essay geeft op inzichtelijke wijze de dominantie weer hoe de tech-entrepreneurs te werk gaan. Geen

wrange spiegel, maar een vrolijke aansporing om te veranderen. Dit markante geschreven essay over techniekfilosofie is voor lezers die zich kritisch willen bezinnen op onze relatie met technologie.

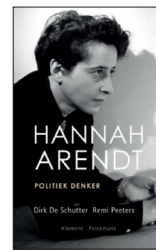

Dirk de Schutter

Heidegger. Elementaire deeltjes 69

Fi23-12 | 2020
Uitgeverij Athenaeum
– Polak & Van Gennep
143 pagina's

Dit boekje geeft een inleiding tot het werk van de Duitse filosoof Martin Heidegger, een van de meest invloedrijke denkers van de 20ste eeuw. In grofweg chronologische volgorde worden de belangrijkste thema's uit zijn rijke oeuvre aangestipt. In het eerste deel bespreekt De Schutter het uitgangspunt van de filosofie van de mens als theoretische subject verschuift naar haar alledaagse bestaan. In het tweede deel Heideggers ontmanteling van het begrip 'Zijn' en zijn kritiek op hoe dit Zijn in de geschiedenis van de westerse filosofie begrepen is. Het derde deel benoemt enkele thema's uit zijn latere werk, van poëzie tot de presocratische filosofen. De blijvende invloed en relevantie van Heideggers gedachtegoed in onze huidige tijd loopt hiernaast als een rode draad door het boek. In de inleiding en een apart intermezzo is er uitdrukkelijk aandacht voor de controversie rondom de persoon van Heidegger, vanwege zijn relatie met het nationaalsocialisme.

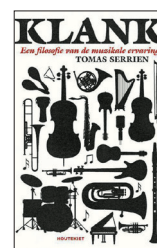

Dirk de Schutter en Remi Peeters

Hannah Arendt. Politiek denker

Fi16-18 | 2015
Klement-Pelckmans
203 pagina's

De Schutter en Peeters hebben een toegankelijke inleiding geschreven voor iedereen met interesse in het denken van Hannah Arendt. Ze doen dit aan de hand van de meest centrale begrippen uit Arendts werk in een heldere stijl, zonder concessies te doen aan de diepgang van haar denken. Deze opzet is erg geslaagd omdat kennis van het Arendtiaanse vocabulaire en inzicht in de samenhang tussen begrippen zoals nataliteit, handelen en wereld, de beste manier is om grip te krijgen op haar vak doorwrochte werk. Het is een boek dat op zichzelf te lezen is, maar het kan ook gebruikt worden ter ondersteuning bij het lezen van Arendts werk. Aan te raden voor lezers met belangstelling voor politieke filosofie.

Thomas Serrien

Klank. Een filosofie van de muzikale ervaring

Fi19-11 | 2017
Houtekiet
212 pagina's

Filosofie en muziek zijn in eerste instantie lastig te verbinden, want hoe zou een fenomeen als muziek ooit in woorden kunnen worden uitgelegd? In *Klank. Een filosofie van de muzikale ervaring* stelt Tomas Serrien (1992) dat het maken van deze verbinding toch erg belangrijk is wanneer we muziek beter willen begrijpen. Serrien begint met de vraag wat er eigenlijk gebeurt op het moment dat wij muziek horen. Via een zorgvuldig gekozen weg behandelt hij uiteenlopende thema's om het fenomeen van de muzikale

ervaring inzichtelijk te maken, bijvoorbeeld het verschil tussen geluid en muziek of de muzikale ervaring van dove mensen. Serrien betoogt dat muziek pas echt ontstaat in de ervaring van de luisteraar en dat we daarom opnieuw moeten leren luisteren en ervaren om de gewaarwording van muziek beter te begrijpen. Met tal van voorbeelden nodigt hij de lezer uit om dit ook zelf te proberen en de muzikale ervaring in al haar veelkleurigheid te beleven.

Jenny Slatman

Nieuwe lichamelijkheid

Fi25-12 | 2023
Uitgeverij Bornmeer
Noordboek
216 pagina's

Nieuwe lichamelijkheid is een empirisch-filosofisch onderzoek naar de betekenis van lichamelijke binnen gezondheidspraktijken in Nederland. Het boek biedt een algemene reflectie op het lichamelijke bestaan van mensen en beperkt zich niet alleen tot gezondheidsproblemen. Het gaat om de relatie tussen lichamelijke en het hebben van mogelijkheden, de relatie tussen lichamelijke en kunnen. Nieuwe lichamelijke verschuift het heersende idee van het lichaam-geest dualisme van filosoof René Descartes naar een belichaamd subject van 'Ik denk' naar 'Ik kan'.

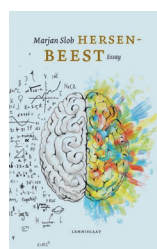
Marjan Slob

De lege hemel. Over eenzaamheid

Fi21-18 | 2020
Ambo-Anthos
224 pagina's

De mens is als een verdoelde in deze uithoek van het universum

aan zichzelf overgelaten. Onze denkkraft, ons wetenschappelijk vernuft, parachuteert ons de lege hemel in. Slob gaat in haar boek op zoek naar de dimensies van eenzaamheid. Ze definieert eenzaamheid als een diepmenselijk talent dat voortkomt uit ons vermogen tot zelfreflectie. Wanneer wij op onze eigen situatie reflecteren en vaststellen dat we verbondenheid missen, kunnen we ons daardoor verdrietig voelen. We kunnen lijden aan dat wat afwezig is. Slob bespreekt de inzichten van denkers als Blaise Pascal en Simone de Beauvoir tot aan Frans de Waal. Aangevuld met voorbeelden uit literatuur, film en muziek, en met David Bowie als gids, maakt Slob het begrip eenzaamheid op aansprekende wijze meer inzichtelijk. Het gaat binnen onze samenleving veel over eenzaamheid, zo zouden er steeds meer sociaal geïsoleerde ouderen zijn en zou het toenemende gebruik van beeldschermen leiden tot minder écht menselijk contact. Maar kloppen deze eenzaamheidsclichés eigenlijk wel?

Marjan Slob

Hersenbeest

Fi20-14 | 2016
Lemniscaat
209 pagina's

Op haar website schrijft de auteur: "De drang van mensen om zichzelf te begrijpen is van alle tijden. En hersenwetenschap is in rap tempo de belangrijkste manier geworden om de waarheid over de mens boven tafel te krijgen. Althans, in de ogen van het grote publiek. In mijn nieuwe boek *Hersenbeest* verken ik de kracht én zwakte van die aanpak. Op een persoonlijke en tastende manier." Met dit boek won zij in 2016 de Socrates wisselbeker. De jury schrijft daarin o.a.: "Met

haar subtiele taalgebruik en mooi gecomponeerde zinnen prikkelt ze de lezer om over zichzelf na te denken als vragen stellend wezen. Als hersenbeest. Een wonder-schoon boek." Hieraan hoeft weinig te worden toegevoegd, behalve misschien dat de epiloog met elementen van een menstheorie niet alleen interessant is, maar ook een goede basis voor discussies vormt.

Ineke Sluiter

Socrates

Fi20-15 | 2014
Athenaeum
128 pagina's

Om de huidige maatschappij en het leven nu beter te begrijpen, heb je veel aan het lezen over Socrates. De ideeën van deze oud-Griekse filosoof over democratie zijn ook nu nog relevant. Hij werd ter dood veroordeeld, maar waarom? Hier leer je meer over door in dit boekje te duiken. Ineke Sluiter neemt je mee in korte en bondige hoofdstukken waarin je leest over Socrates levensfilosofie en gespreksmethoden. Verdiep je in filosofische ideeën over politiek, de liefde en onwetendheid en verkrijg inzicht in het historische onderzoek naar Socrates. Hoe is men zoveel te weten gekomen over zijn leven? Geschriften van de filosoof zelf zijn namelijk niet bewaard gebleven. Veel informatie is daarom gehaald uit andere bronnen, onder andere uit geschriften van zijn leerling Plato.

Paul van Tongeren
Doodgewone vrienden. Nadenken over vriendschap

Fi22-11 | 2021
Boom uitgevers
192 pagina's

Wat is vriendschap? "De geschiedenis van de filosofie kent veel lofredes op de vriendschap", schrijft Paul van Tongeren, bijzonder hoogleraar ethiek en Denker des Vaderlands. "De feitelijke praktijk van de vriendschap blijkt echter niet altijd even gemakkelijk te zijn: niet alle vriendschap is volmaakt." Een niet onbelangrijk thema dus. Wat vriendschap is, de centrale vraag van dit boek, verdient dan ook besteld onze aandacht en moeite. Hoe pakken we dit vraagstuk aan? Niet zonder reden pakt Van Tongeren de grote filosofen erbij. Het zijn een Plato, Augustinus, en Kant die wat wij onder vriendschap verstaan gevormd hebben, naast Aristoteles, Cicero, Michel de Montaigne en Nietzsche, die Van Tongeren ook in zijn onderzoek betreft. Door hun inzichten met hun indrukwekkende biografieën te verbinden, maakt Van Tongeren van tweeduizend jaar filosofie een menselijke geschiedenis waar wij veel van kunnen leren. Samen met u wil hij 'nadenken wat zij voorgedacht hebben'.

Paul van Tongeren
Nietzsche

Fi17-12 | 2016
Uitgever AUP
160 pagina's

Thema: Oude en nieuwe klassieken. Levenskunst. Kunst en cultuur. Nietzsche is één van de invloedrijkste denkers in de recente Europese geschiedenis en één van de radicaalste critici van de Europese cultuur. Nietzsches leven en denken zijn sterk met elkaar verweven: hij onderzoekt

als 'arts van de cultuur' niet alleen de 'zieke' Europese cultuur, maar hij zoekt die ziekte van zijn tijd primair in zichzelf en probeert zich daarvan te bevrijden. Paul van Tongeren slaagt erin op zeer toegankelijke wijze het denken van deze belangrijke filosoof aan de hand van Nietzsches biografie te verkennen. Na lezing van dit boek hebt u een goed inzicht in de hoofdlijnen van zijn leven en denken. Daarmee vormt dit boek ook een goede basis om Nietzsche zelf te lezen en Van Tongeren geeft daarvoor enkele suggesties.

Jabik Veenbaas
De essentie van Kant

Fi23-13 | 2022
SVW Uitgevers
160 pagina's

Wat kan ik kennen? Wat moet ik doen? Wat mag ik hopen? Wat is de mens? Deze vier vragen staan aan de basis van Kants wijsbegeerte. In de meeste benaderingen van Kant staat de vraag "Wat kan ik kennen?" centraal, terwijl Kant zelf zijn ethiek 'de sluitsteen' van zijn filosofie noemt. In *De essentie van Kant* schetst Jabik Veenbaas een samenhangend geheel van diens leven en denken. Kant is een reus uit de geschiedenis van de filosofie, die na Plato en Aristoteles onze denktraditie tot in de uiterste haarvaten heeft beïnvloed. In zijn denken vinden we niet alleen nieuwe inzichten over kennis, ethiek en schoonheid, maar we vinden daarmee ook onszelf terug in een nieuw zelfbeeld als moderne mensen.

Peter Venmans
Gastvrijheid. Filosofisch essay.

Fi24-14 | 2022
Uitgeverij Atlas
Contact
224 pagina's
ISBN 9789045045382

Venmans onderzoekt waarom gastvrijheid essentieel is voor ons mens-zijn. Hij belicht hoe onze opvattingen over gastvrijheid zijn gevormd door de geschiedenis en religie en hoe deze zich vertalen in modern denken. Hij plaatst gastvrijheid in een breed filosofisch en historisch perspectief en belicht hedendaagse fenomenen als massatoerisme en vluchtelingenbeleid.

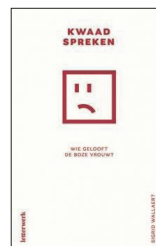
Winnaar van de Socratesbeker 2023.

Ad Verbrugge
De gezagscrisis. Filosofisch essay over een wankele orde

Fi24-15 | 2023
Boom uitgevers
344 pagina's
ISBN 9789024456253

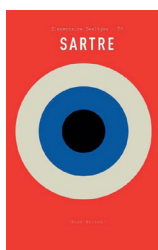
In dit boek wordt beschreven wat gezag is, hoe het wordt verworven, verloren en herwonnen, en welke impact het heeft op het maatschappelijke en politieke leven. Verbrugge biedt historisch perspectief om de huidige gezagscrisis te begrijpen. Hij pleit voor bezinning op onze cultuur, waar in plaats van individualisme, respect en waardering heerst voor gemeenschap.

Sigrid Wallaert
Kwaad spreken. Wie gelooft de boze vrouw?

Fi25-13 | 2023
Uitgeverij Letterwerk
72 pagina's

Niet iedereen die zich uitspreekt, wordt gehoord, zeker vrouwen niet. Ze worden vaak belachelijk gemaakt, genegeerd of erger. Sigrid Wallaert legt in *Kwaad spreken* de theorie van kennisonrecht uit, ontwikkeld door filosofe Miranda Fricker. Wallaert richt zich op vrouwelijke woede en toont hoe getuigenis- en interpretatieonrecht vrouwen het zwijgen opleggen. Met oog voor feministische filosofie bespreekt ze thema's als intersectionaliteit, gemarginaliseerde stemmen en ongelijkheid in kennisproductie.

Ruud Welten
Sartre

Fi22-15 | 2020
Athenaeum-Polak & Van Genneep
64 pagina's

"Bestaan gaat vooraf aan de zin van het zijn: iemand verschijnt eerst op de wereld, existeert dan en definieert uiteindelijk zichzelf (zijn essentie) door middel van zijn daden." Voor Sartre is de bovenstaande uitspraak 'de basisidee' van het existentialisme. Inherent daaraan is de opvatting van vrijheid. Deze heeft niets met een 'vrije wil' te maken, geen keuzevrijheid. Vrijheid bij Sartre is "Ik ben wat ik doe." Ruud Welten, een groot Sartre-kenner, beschrijft gedetailleerd de verschillende begrippen uit het existentialisme van Sartre, zijn leven, het begrip 'Ik', en 'De ander'. Daarnaast is er aandacht voor zijn politiek, geweld, engagement en zijn literatuur. Om de filosofie van Sartre te begrijpen is een juiste uitleg noodzakelijk. Welten beschrijft dit met veel overgave en kennis van zaken. De vele voorbeelden die hij benoemt bij de begrippen, zijn begrijpelijk en eenduidig. Het existentialisme volgens Sartre is nooit af.

Ruud Welten
Wie is er bang voor Simone de Beauvoir?

Fi22-14 | 2020
Uitgeverij Boom
Amsterdam
190 pagina's

Vrouwenemancipatie staat anno 2022 hoog op de agenda in de politiek. Maar zitten we met vrouwenquota en allesoverheersende inclusiviteit eigenlijk wel op het juiste pad? Waar zijn mensen die feminisme met argusogen aankijken, eigenlijk bang voor? In 1949 verscheen het veelal onbegrepen boek *De Tweede Sekse* van Simone de Beauvoir. Helaas weten we 70 jaar later nog steeds niet wat we ermee aan moeten. Daarom gaat Ruud Welten onbevreesd de uitdaging aan om een pleidooi te schrijven voor de noodzaak van vrouwen (en mannen!) om zich te verdiepen in het probleem 'De Vrouw'. Wie is er bang voor Simone de Beauvoir maakt niet alleen nieuwsgierig naar De Beauvoirs kritiek op vrouwen- en mannenrollen. Welten bespreekt ook De Beauvoirs romans, autobiografische jeugdherinneringen en liefdesbrieven, en laat zo de veelzijdigheid van haar werk zien. Laat dit boek een handvat zijn voor het opstellen van emancipatiebeleid.

Tommy Wieringa
Optimisme zonder hoop | Essay van de maand van de filosofie

Fi25-14 | 2025
Uitgeverij Pluim
96 pagina's

Het essay voor de Maand van de Filosofie 2025, geschreven door Tommy Wieringa, draagt de titel *Optimisme zonder hoop*. De schrijver filosofeert over hoe toch hoop te behouden in een wereld

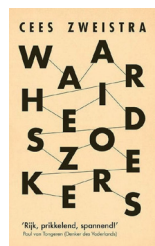
met weinig toekomstperspectief. Het thema van dit jaar is 'Zorg', dat verband houdt met relevante vraagstukken voor de toekomst.

Rob Wijnberg
Voor ieder wat waars. Hoe waarheid ons verdeelt en ons weer kan samenbrengen

Fi24-16 | 2023
De Correspondent
192 pagina's
ISBN 9789493254015

Wijnberg onderzoekt de complexiteit van waarheid in een tijd van verdeeldheid. Van de oude Griekse filosofen tot moderne denkers; hij belicht verschillende perspectieven en analyseert de impact van sociale media en populisme. Hij pleit voor een nieuwe gedeelde waarheid die perspectief biedt en ons verenigt, als tegengif voor het heersende cynisme.

Cees Zweistra
Waarheidszoekers. Wat bezielt complotdenkers?

Fi22-16 | 2021
Uitgeverij Kok
320 pagina's

Complottheorieën zijn van alle tijden. Cees Zweistra analyseert op een nauwgezette wijze zowel het klassieke als het nieuwe complotdenken. Hij beschrijft een filosofische zoektocht om de huidige complottijd te duiden en te begrijpen. Van groot belang daarbij is wat de invloed van de technologie is in het ontstaan en verspreiden van complottheorieën. De zoektocht begint met de verslaglegging van twee bijeenkomsten van aanhangers van een complottheorie. Vervolgens neemt Zweistra je op een indrukwekkende manier mee in alle facetten en kenmerken, maar ook met de gevaren van

het complotdenken in de samenleving. Als hoogtepunt brengt Zweistra het caligulisme naar voren; een nieuw stadium in het complotdenken. Complotdenkers noemen zich liever 'waarheidszoekers', maar het zijn waarheidszoekers zonder hun 'waarheid' te bekritisieren. Het boek Waarheidszoekers is filosofisch interessant en in de complottijd waarin we leven, zeer actueel voor de lezer die kennis van complottheorieën wilt doorgronden.

